| № | Дата на получаване | Въпрос | Разяснения от Управляващия орган (УО) |
|---|---|---|---|
| **Дата на разясненията от УО: 15.10.2026 г.** | | | |
| 207. | 05.10.2026 г. | Уважаеми г-жи и г-да,<br>1. По критерий за техническа оценка Принос на въвежданите зелени технологии към ключови области за създаване на стойност в кръговата икономика ще получи ли кандидат 5 точки при въвеждане на зелена технология за прилагане на намаляване на употребата на опасни вещества. Т.е няма пълно тяхно заместване или използване на алтернативни суровини , а само намаляване на количеството опасни вещества<br>2 При изпълнение на проаект при условията на режим Регионална инвестиционна помощ в категориите първоначална инвестиция в нов стопански обект И инвестиция за разширяване капацитета на съществуващ стопански обект, една от инвестициите съгласно указанията в Насоките за кандидатстване ще бъде опредлена за водеща. Необходима ли е обосновка и за двете категории в „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение" от Формуляра за кандидатстване. | 1. Моля, запознайте се с разяснението на Въпрос № 117.<br>2. Моля, запознайте се с разяснението на Въпрос № 177, т. 3. |
| 208. | 05.10.2026 г. | Уважаеми г-не/г-жо,<br>В посоченото изискване от т. 11.1 Критерии за допустимост на кандидатите, а именно „Да са заявили подкрепа за код на икономическа дейност съгласно КИД-2025 (Приложение 12), който се отнася до:<br>- основната или допълнителната икономическа дейност на кандидата съгласно КИД-2025 на НСИ, която формира минимум 20 % от нетните приходи от продажби на кандидата въз основа на данни за 2025 г.",<br>уточнението за допустим минимум от 20% единствено за допълнителната икономическа дейност на кандидата ли се отнася или и за основната?<br>В конкретния случай, с официално удостоверение от НСИ за основен код на икономическа дейност на дружеството за 2025 г. е определен такъв, който сформира 19% от нетните приходи от продажби, като същевременно е наличен допълнителен КИД, който сформира 26% от | Съгласно подт. 5) от т. 11.1. от Условията за кандидатстване по процедурата може да се заяви подкрепа за код на икономическа дейност съгласно КИД-2025, който се отнася до допълнителната икономическа дейност на кандидата, формираща минимум 20 % от нетните му приходи от продажби въз основа на данни за 2025 г. В тази връзка условието за дял от нетните приходи от продажби за 2025 г. се отнася само до допълнителната икономическа дейност на кандидата съгласно КИД-2025 на НСИ.<br>В допълнение уточняваме, че е допустимо да се кандидатства за основата икономическа дейност, посочена в удостоверението от НСИ, независимо от процентния й дял. В тази връзка обръщаме внимание, че основната дейност на статистическата единица е дейността, която допринася най-голям дял в общата добавена стойност на тази единица. Съгласно обяснителните бележки в КИД-2025 на НСИ „Основната дейност се идентифицира чрез използване на метода „отгоре надолу" (the top down method), като основната дейност не винаги формира 50% или повече от общата добавена стойност на единицата". |

| № | Дата на получаване | Въпрос | Разяснения от Управляващия орган (УО) |
|---|---|---|---|
| | | нетните приходи от продажби за 2025 г. В този случай допустимо ли е да се кандидатства за основния код на икономическа дейност?<br>Благодаря предварително! | |
| 209. | 05.10.2026 г. | Моля за разяснение по следните въпроси, касаещи незадължителната Дейност 2. Постигане на съответствие с екологични стандарти, вкл.<br>Екомаркировката на ЕС по проекта:<br>1. Следва ли на етап кандидатстване да се прилага оферта за доказване реалистичност на заложения разход по Дейност 2<br>2. В случай че при изпълнение на проекта бенефициента не успее да се получи заложеният в рамките на Дейност 2 стандарт има ли предвидени санкции освен че няма да бъдат верифицирани средствата по дейност 2 | 1. Моля, запознайте се с разяснението на Въпрос № 196, т. 2.<br>2. Съгласно т. 13.1. от Условията за кандидатстване в случай че проектното предложение включва:<br>- услуга за въвеждане и сертифициране на система за управление съгласно изискванията на стандарт БДС EN ISO 14001 и/или стандарт БДС EN ISO 14006, то задължителен краен резултат е придобиването на сертификат за въведената система за управление (СУ). Ако в срока на изпълнение на проекта не бъде получен съответния сертификат за СУ, извършените разходи за въвеждането и сертифицирането й няма да бъдат признати.<br>- услуга за постигане на съответствие с EMAS (Схемата на Общността за управление по околна среда и одит), то задължителен краен резултат е придобиване на Удостоверение за регистрация по EMAS, издадено от Министерството на околната среда и водите или компетентен орган на друга държава – членка на ЕС, от което е виден регистрационният номер на схемата. Ако в срока на изпълнение на проекта не бъде получено съответното Удостоверение за регистрация по EMAS, извършените разходи за въвеждането й няма да бъдат признати.<br>- получаване на правото на ползване на Екомаркировката на ЕС за даден продукт/услуга, то задължителен краен резултат е придобиването на Сертификат за присъдена Екомаркировката на ЕС за съответния продукт/услуга, издаден от Министерството на околната среда и водите или компетентен орган на друга държава – членка на ЕС. Ако в срока на изпълнение на проекта не бъде получен съответният сертификат за Екомаркировката на ЕС, извършените разходи за въвеждането й няма да бъдат признати.<br>Предвид посоченото и във връзка със запитването, при неизпълнение на включени в проектното предложение дейности по Елемент II (незадължителен), разходите за тях няма да бъдат признати.<br>Съгласно чл. 22, ал. 2 от административния договор (Приложение 19 към Условията за изпълнение), Формулярът за кандидатстване (в ИСУН) |

| № | Дата на получаване | Въпрос | Разяснения от Управляващия орган (УО) |
|---|---|---|---|
| | | | представлява Приложение I към административния договор и е неразделна част от него. В чл. 1 от Условията за изпълнение е посочено, че бенефициентът се задължава да спазва условията и изискванията, произтичащи от административния договор. В чл. 1, ал. 6 от договора (Приложение 19 към Условията за изпълнение) е регламентирано и задължението на бенефициента да изпълнява проекта съгласно одобреното проектно предложение (Приложение I към договора). Предвид изложеното, в случай че е приложимо и кандидатът е включил във Формуляра за кандидатстване дейност за постигане на съответствие с един или повече от екологичните стандарти, вкл. Екомаркировката на ЕС, посочени в т. 13.1. и 14.2. от Условията за кандидатстване (за което проектът е получил точки при оценката по Критерий III.4 от критериите за техническа и финансова оценка), то посоченото ще се счита за „договорен ангажимент на бенефициента” доколкото Формулярът за кандидатстване представлява неразделна част от договора (Приложение I към него). В случай че в края на изпълнението на сключен договор се установи, че съответствие със заявен/и екологични стандарт/и, вкл. Екомаркировката на ЕС не е постигнато, Управляващият орган ще счита посоченото за внасяне на изменение в одобрения проект, което би поставило под въпрос решението за отпускане на безвъзмездна финансова помощ (в случай че проектното предложение е получило точки при оценката по Критерий III.4 от критериите за техническа и финансова оценка). Съгласно чл. 46 от Условията за изпълнение подобни изменения са недопустими, поради което Управляващият орган има право да прекрати договора по реда на чл. 56, буква е) и чл. 57 от Условията за изпълнение по процедурата.<br><br>Допълнително, моля имайте предвид че съгласно чл. 8 от административния договор, в случай че по Елемент II на процедурата, проектът включва разходи за услуги за постигане на съответствие с екологични стандарти, вкл. Екомаркировката на ЕС, то съответния/те екологичен/и стандарт/и, вкл. Екомаркировката на ЕС следва да се ползват/ поддържат от Бенефициента в периода на устойчивост - 3 (три) години от извършване на окончателното плащане, като разходите за това са за сметка на Бенефициента. При неспазване на посоченото изискване се определя финансова корекция, пропорционално спрямо периода, за който е налице неизпълнението. В тази връзка при успешно изпълнена дейност по Елемент II и придобит сертификат/удостоверение за съответен стандарт/EMAS/ Екомаркировката на |

| № | Дата на получаване | Въпрос | Разяснения от Управляващия орган (УО) |
|---|---|---|---|
| | | | ЕС, то постигнатият резултата следва да се ползва/ поддържа от Бенефициента в посочения период на устойчивост. |
| 210. | 05.10.2026 г. | Допустимо ли е закупуването на актив, който ползва за дейността си дизел?<br>Допустимо ли е закупуването на актив, който ползва за дейността дизел и биодизел?<br>Допустимо ли е закупуването на актив, чийто двигател е Stage V? | Съгласно посоченото в т. 13.2 „Недопустими дейности" от Условията за кандидатстване, недопустими по процедурата са дейности по извършване на инвестиции, свързани с производството, преработката, транспорта, разпространението, съхранението или изгарянето на изкопаеми горива. Посоченото ограничение произлиза от изискването на чл. 7, пар. 1, буква з) от Регламент (ЕС) 2021/1058 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година относно Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и относно Кохезионния фонд, който има за цел да гарантира, че подкрепата по линия на тези фондове е съгласувана с целите на ЕС в областта на климата. В тази връзка, недопустими за финансиране са активи, чието основно функционално предназначение попада в обхвата на визираните забрани.<br>Допълнително следва да се има предвид, че съгласно т. 13.2 и т. 14.3 от Условията за кандидатстване по процедурата не са допустими дейностите и съответно разходите за „закупуване или наемане на транспортни средства и съоръжения", като определение за последните е представено в Приложение 10 към Условията.<br>Допълнително, моля запознайте се с разяснението на Въпроси № 79, № 136, № 154, № 158. |
| 211. | 06.10.2026 г. | Уважаеми госпожи и господа,<br>Във връзка с процедура BG16RFPR001-2.003 „Въвеждане на зелени технологии в МСП" молим за разяснение относно допустимостта на следния конкретен случай.<br>Предприятие с основен код на икономическа дейност по КИД-2008 – 16.29 „Производство на други изделия от дървен материал; производство на изделия от корк, слама и материали за плетене", съответстващ на КИД-2025 – 16.28, осъществява производствена дейност, в рамките на която производствения процес включва преработка на суровината, представляваща дървесни изрезки, трици и стърготни, сушене, формиране на дървесните пелети и пакетиране.<br>В производствения процес предприятието използва отпадъчна дървесина, закупувана от други предприятия, осъществяващи | Съгласно подт. 2.3), т. 11.2 от Условията за кандидатстване недопустими за подкрепа са предприятия, кандидатстващи за финансиране на дейности за преработка на горски продукти като за определяне на допустимостта на проекта е изричното уточнение в бележка под линия № 37: „водещ ще е финалният продукт, който ще се произвежда в резултат на подкрепените проекти, а не междинните операции, които производственият процес може да включва". Определението за „горски продукт" е представено в Приложение 10 към Условията за кандидатстване. Допълнително обръщаме внимание, че с цел избягване припокриването на интервенциите по настоящата процедура не са допустими дейности, свързани с производство на пелети **с изключение на производството на пелети от дървесни отпадъци, получени от индустриалната преработка на дървесина (част от код C16.26)**.<br>В тази връзка и предвид информацията в запитването, отговорност на кандидата е коректното определяне на кода на дейността, за която се |

| № | Дата на получаване | Въпрос | Разяснения от Управляващия орган (УО) |
|---|---|---|---|
| | | индустриална преработка на дървесина. Тази отпадъчна дървесина се приема като входящ материал и се подлага на механична преработка, след което се използва като суровина за производството на пелети.<br>Предприятието планира по процедурата да придобие следното оборудване:<br>Дробилка за дървесина , предназначена за раздробяване на дървесни плоскости, обла дървесина, мебелни отпадъци и отпадъци от дъскорезници, с последващо получаване на дървесен чипс, който след допълнително смилане може да бъде използван като изходна суровина за производството на пелети.<br>Автоматичен декартов роботизиран палетизатор за чували с пелети, предназначен за автоматизирано подреждане и палетизиране на готовата продукция, с цел използване на по-малко опаковки.<br>В тази връзка молим за разяснение:<br>1. Представлява ли пречка за допустимостта обстоятелството, че част от производствения процес представлява механична преработка на закупена отпадъчна дървесина, която впоследствие се използва като суровина за производство на пелети?<br>2. Допустимо ли е в рамките на проекта да бъде придобита дробилка, когато нейното предназначение е механична преработка и раздробяване на входящата отпадъчна дървесина до дървесен чипс, който впоследствие се използва като суровина в съществуващата производствена линия за пелети?<br>3. При условие че придобиването на дробилката води до въвеждане/подобряване на технологичния процес за подготовка на отпадъчната дървесина и последващото ѝ използване като вторична суровина в производството на пелети, може ли тази инвестиция да бъде приета като въвеждане на зелена технология за прилагане на кръгов модел, свързан с преработка на отпадъци и последващото им използване като суровина?<br>4. Допустимо ли е в същото проектно предложение да бъде включен автоматичен роботизиран палетизатор за чували с пелети, предназначен за автоматизирано палетизиране на произведената продукция, при | кандидатства, спрямо дейностите, които ще бъдат извършвани в резултат на инвестицията по проекта. В т. 11.1 от Условията изрично е посочено, че „преди подаване на проектните предложения, на всички кандидати се препоръчва да извършат предварителна проверка за точния четиризначен код на основната или допълнителната икономическа дейност, за която кандидатстват съгласно КИД-2025 въз основа на данни от НСИ за 2025 г., или ако е приложимо – проверка на точния нов за кандидата четиризначен код на икономическата дейност съгласно КИД-2025, за която заявяват подкрепа“. Допълнително в бележка под линия 28 в същия раздел от Условията е посочено, че: „При необходимост кандидатите трябва да се обърнат към НСИ, както и да се запознаят с Методологията за определяне на код на основна и допълнителна икономическа дейност по КИД-2025 (Приложение 12)”..<br>В допълнение, моля имайте предвид, че съгласно т. 13.1. от Условията в раздел „План за изпълнение/дейности по проекта” от Формуляра за кандидатстване кандидатът следва задължително да опише дейността по начин, от който да е видно **как всеки отделен актив**, предвиден за придобиване по проекта **осигурява въвеждането на един или повече от кръговите модели в направленията по подт. 1) до подт. 4),** посочени в т. 13.1. от УК. Окончателното решение относно допустимостта на дейностите и разходите по отделните проекти, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация за предприятието и за проектното предложение.<br>Допълнително, моля запознайте се с разясненията на Въпроси № 33, 39, 88, 161. |

| № | Дата на получаване | Въпрос | Разяснения от Управляващия орган (УО) |
|---|---|---|---|
| | | условие че е част от технологичния процес на предприятието и ще използва по-малко количество опаковъчен материал?<br>5. Ако палетизаторът сам по себе си не представлява зелена технология, свързана с конкретен кръгов модел, може ли той да бъде допустим като част от цялостния технологичен процес, когато е пряко свързан с производството, обработката и експедицията на продукта, получен в резултат на оползотворяването на отпадъчната дървесина?<br>Благодарим предварително за предоставеното разяснение! | |
| 212. | 06.10.2026 г. | Във връзка с разясненията по въпроси № 88 и № 161: кандидат — малко предприятие с основна икономическа дейност по код 16.11 — планира да заяви подкрепа за нов за него код 16.26, в рамките на който ще произвежда пелети изключително от дървесни отпадъци от собствената си индустриална преработка на дървесина. Пелетите ще се продават на трети лица като краен продукт и няма да се използват за собствени нужди. Кандидатът избира по Елемент I режим „регионална инвестиционна помощ".<br>Моля да потвърдите, че производството на пелети по код 16.26 (сектор C „Преработваща промишленост") не попада в изключените от регионалната помощ сектори „производство, съхранение, пренос и разпределение на енергия и енергийни инфраструктури" по чл. 13 от Регламент (ЕС) № 651/2014 (Приложение 3.А, раздел I, т. 3 и критерий 14 от критериите за допустимост на кандидатите в Приложение 6), и че проектът е допустим за подкрепа в режим „регионална инвестиционна помощ". | Както е посочено в раздел I, т. 3 от Приложение 3.А към Декларацията за държавна/минимална помощ (Приложение 3 към Условията за кандидатстване), в случаите на избран режим „регионална инвестиционна помощ" по Елемент I на процедурата съгласно чл. 13 и чл. 14 от Регламент (ЕС) № 651/2014, кандидатите не могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране, ако попадат в забранителните режими съгласно чл. 1, пар. 3 от същия Регламент, вкл. ако кандидатстват за финансиране на дейности, които попадат **в обхвата на производството, съхранението, преноса и разпределението на енергия и за енергийни инфраструктури.** Определение за „енергийна инфраструктура" е представено в Приложение 10 към Условията за кандидатстване.<br>По отношение на допустимостта на инвестиция, насочена към производство пелети в режим „регионална инвестиционна помощ", Управляващият орган счита, че не са налице обстоятелства за недопустимост съгласно цитираното по-горе ограничение, тъй като процесът по производство на пелети по своята същност не е свързан с генериране на енергия, а с производство на енергиен носител. Процесът по същинското производство на енергия се реализира на последващ етап в рамките на тяхното използване/изгаряне.<br>Допълнително, в бележка под линия № 38 в Условията за кандидатстване е уточнено, че кандидатите, които кандидатстват за дейност с код C16.26, следва да опишат подробно точния предмет на дейност и произвежданите от тях продукти в раздел „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение" от Формуляра за кандидатстване. |
| 213. | 06.10.2026 г. | „Строително предприятие с код 43.12 влага в изпълняваните насипи и пътни основи негасена вар за стабилизация на почвите. Чрез | Моля, запознайте се с разяснението на Въпрос № 139. |

| № | Дата на получаване | Въпрос | Разяснения от Управляващия орган (УО) |
|---|---|---|---|
| | | придобиване на мобилна трошачка предприятието ще замени стабилизацията с вар с механично стабилизиран рециклиран материал от строителни отпадъци. Изпълнява ли това кръговия модел „заместване или намаляване на употребата на опасни вещества чрез използването на алтернативни суровини“, предвид разяснението по Въпрос № 117? | В допълнение, за постигане на кръговия модел „заместване или намаляване на употребата на опасни вещества чрез използването на алтернативни суровини“ следва да се има предвид определението, представено в Приложение 10 за „алтернативни суровини“ – суровини, които не представляват и не включват в състава си опасни вещества и/или пластмаса, и/или други суровини на фосилна основа, и/или ресурси, които не са възобновими. В тази връзка от представената информацията в запитването не е видно „механично стабилизиран рециклиран материал от строителни отпадъци“ да отговаря на определението за алтернативна суровина. |
| 214. | 06.10.2026 г. | Здравейте,<br>във връзка с отговор на въпрос 169 моля за уточнение:<br>В отговора е записано - "В случай че по проекта се придобиват активи, чрез които съответните материали от строителството ще се преработват, следва да се има предвид, че активите не могат да бъдат използвани за цели, различни от посочената. Съответно кандидатът следва да може да осигури преработката на разглеждания вид материали от строителството през целия период на устойчивост на инвестицията (а именно 3 години от окончателното плащане за МСП). При неспазване на посоченото, съответният кръгов модел няма да се счита за изпълнен."<br>Следва ли да разбираме, че ако закупуваме машини за дървообработка, то с тях е допустимо единствено да обработваме излезли от употреба продукти от строителството (кофраж) и не може да се обработва и друг материал? | Моля, запознайте се с разяснението на Въпрос № 200, т. 1.1, 1.2., 1.3 и 2.1. |
| 215. | 06.10.2026 г. | Здравейте,<br>Ние сме предприятие с основна икономическа деност "хотели и други места за настаняване", код по КИД 55.10 и тъй като в стопанската ни дейност по предоставяне на услугата "хотелско настаняване" е включено и използването на вода в баните на стаите от страна на гостите, то как тази вода ще бъде приета от Комисията по оценяване на проектите в контекста на Приложение 10: "отпадъчна вода" от производство на продукт/услга или от битова дейност? | Определението за „отпадъчни води“ е посочено в Приложение 10 към Условията за кандидатстване, според което за целите на процедурата „отпадъчни води” са водите, замърсени от извършването на производствена и/или друг вид стопанска дейност. В обхвата на посоченото определение за „отпадъчни води”, възприето за целите на процедурата, не попадат водите, замърсени от извършването на земеделска и битова дейност, както и водите от канализационните системи на населените места, селищните и курортните образувания. В тази връзка посочената в запитването вода от баните на хотелските стаи би могла да се счита за отпадъчна вода по смисъла на определението в Приложение 10. |

| № | Дата на получаване | Въпрос | Разяснения от Управляващия орган (УО) |
|---|---|---|---|
| | | | Окончателното решение относно допустимостта на отделните проекти, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация за предприятието и за проектното предложение.<br>Допълнително, моля запознайте се с разясненията на Въпроси № 18, № 148, № 160, № 179 и № 201, т. 1.1 – 1.4. |
| 216. | 06.10.2026 г. | Уважаеми дами и господа,<br>Моля за Вашите разяснения по следния казус:<br>Имаме микропредприятие, което е променило седалището си извън селски район преди датата на подаване на проектното предложение, но иска да продължи да развива дейността си и клиентската си мрежа в селски район.<br>Допустимо ли е това предприятие по Процедура BG16RFPR001-2.003 „Въвеждане на зелени технологии в МСП”?<br>Благодаря за съдействието. | Моля, запознайте се с разяснението на Въпрос № 204. |
| 217. | 07.10.2026 г. | Уважаеми дами и господа,<br>Моля за разяснение относно определянето на категорията на предприятие-кандидат в хипотеза на очаквана промяна на категорията между момента на кандидатстване и момента на сключване на административния договор.<br>Предприятието към момента на кандидатстване е с категория „микропредприятие“ по смисъла на ЗМСП, като има седалище на територията на селски район и извършва дейност на територията на селски район. С оглед на ограничението по т. 11.2, подт. 2.1 от Условията за кандидатстване, категорията на предприятието е от съществено значение за преценката за допустимост. През 2025 г. параметрите на предприятието вече съответстват на категория „малко предприятие“. През 2026 г. предприятието поддържа и се очаква да приключи финансовата година с параметри, съответстващи на категория „малко предприятие“. По този начин 2025 г. и 2026 г. ще представляват две последователни финансови години, през които предприятието покрива параметрите за малко предприятие, поради което се очаква през 2027 г. категорията му да бъде „малко предприятие“. | Моля, запознайте се с разяснението на Въпрос № 82.<br>В случай че към момента на кандидатстване кандидатът е микропредприятие по смисъла на чл. 3-4 от Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП) със седалище или клон със седалище на територията на селски район и е заявило за подпомагане дейности, които ще се осъществяват в община на територията на селските райони в Република България (Списък на общините в обхвата на селските райони на Република България е представен в Приложение 14 към Условията за кандидатстване), то е недопустим кандидат по процедурата.<br>В допълнение, съгласно т. 11.1. от Условията за кандидатстване, в случай че кандидатът предвижда промяна на категорията на предприятието към момента на сключване на административния договор и с цел заложеният интензитет и размер на безвъзмездната финансова помощ да отговарят на праговете, приложими за съответната категория както към момента на кандидатстване, така и към момента на сключване на договора, то кандидатът следва да заложи (на етап кандидатстване) по-ниските интензитет и размер на безвъзмездната финансова помощ, приложими и за двете категории. Посоченото се отнася както за случаите, когато предприятието предвижда да премине от по-ниска към по-висока категория (например от малко към средно |

| № | Дата на получаване | Въпрос | Разяснения от Управляващия орган (УО) |
|---|---|---|---|
| | | Предвид че евентуалното сключване на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се очаква да бъде през 2027 г., моля да разясните дали е допустимо при подаване на проектното предложение през 2026 г. кандидатът да заяви категория „малко предприятие“, когато към момента на кандидатстване все още не са налице две приключени последователни финансови години с параметри за малко предприятие, но се очаква към момента на сключване на административния договор това условие вече да е изпълнено. В тази връзка моля да потвърдите и дали, ако към момента на сключване на административния договор предприятието вече има категория „малко предприятие“, ограничението по т. 11.2, подт. 2.1 от Условията за кандидатстване, приложимо за микропредприятия със седалище и дейност в селски район, ще се счита за неприложимо спрямо кандидата. | предприятие), така и обратното - от по-висока към по-ниска категория (например от средно към малко предприятие).<br>Обръщаме внимание, че преди сключване на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, Управляващият орган извършва документална проверка както на категорията на кандидата (микро, малко или средно предприятие), декларирана на етап кандидатстване, така и на категорията му към момента на сключване на договора. |
| 218. | 07.10.2026 г. | ОТНОСНО: Искане на разяснения по Условията за кандидатстване по процедура чрез подбор на проектни предложения BG16RFPR001-2.003 „Въвеждане на зелени технологии в МСП“ по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021–2027 г.<br>Уважаеми дами и господа,<br>Във връзка с подготовката на проектни предложения по горепосочената процедура и в допълнение към разясненията по Въпроси № 70 и № 117, молим за следните разяснения.<br>Въпрос 1. Обхват на кръговия модел „производство на продукти изцяло от суровини с биологичен произход“<br>В т. 13.1, Направление 2) от Условията за кандидатстване е посочен кръговият модел „влагане на суровини с биологичен произход (...), вкл. производство на продукти изцяло от суровини с биологичен произход“, към който е направена бележка под линия № 50 със следното съдържание: „Кръговият модел ще се счита за изпълнен само в случаите, когато в резултат от прилагането му е налице заместване на една или повече суровини с небиологичен произход, влагани в продукта, произвеждан от кандидата, със суровина/ини с биологичен произход. Посоченото се отнася и за случаите, когато продуктът ще бъде произвеждан изцяло от суровини с биологичен произход.“ | 1.1. и 1.2. Посоченото в запитването Ви е допустимо, ако съответства на кръговия модел по Направление 3: „елиминиране или намаляване използването на опаковки (вкл. от пластмаса) или заместване на опаковките (вкл. от пластмаса) с по-екологични варианти (биоразградими, компостируеми, рециклируеми, за многократна употреба или друг вид „зелени” опаковки)”, посочен в т. 13.1 от Условията за кандидатстване и при спазване на всички останали изисквания за допустимост на кандидатите, дейностите и разходите по процедурата. В тази връзка допълнително може да се запознаете с отговора на Въпрос № 24.<br>Управляващият орган потвърждава разяснението на въпрос № 70, а именно, че в бележка под линия 50 от Условията за кандидатстване изрично е пояснено, че кръговият модел „производство на продукти изцяло от суровини с биологичен произход” ще се счита за изпълнен само в случаите, когато в резултат от прилагането му **продуктът ще съдържа** само съставки от биологичен произход. За да се счита изискването за изпълнено е достатъчно същият да бъде произвеждан изцяло от суровини с биологичен произход (съгласно определението за такива суровини, представено в Приложение 10 към Условията), без да е налице подобно изискване и към опаковката на продукта.<br>Уточняваме че в описаната от Вас хипотеза, за да попада инвестицията в модела, свързан с производството на продукти изцяло от суровини с |

| № | Дата на получаване | Въпрос | Разяснения от Управляващия орган (УО) |
|---|---|---|---|
| | | В разяснението по Въпрос № 70, т. 2 е уточнено, че за да се счита изискването за изпълнено, е достатъчно продуктът да бъде произвеждан изцяло от суровини с биологичен произход, „без да е налице подобно изискване и към опаковката на продукта".<br>1.1. Когато кандидатът придобива по проекта актив, с който сам произвежда опаковъчен материал — например хартиен пълнеж или формована опаковка — изцяло от суровини с биологичен произход, включително от собствен отпадъчен картон, и с този материал замества дотогава купуван опаковъчен материал от пластмаса, счита ли се произвежданият опаковъчен материал за „продукт, произвеждан от кандидата" по смисъла на бележка под линия № 50? Или опаковъчните материали са изцяло извън обхвата на този кръгов модел и попадат единствено в Направление 3) „Ограничаване използването на опаковки", което не е сред моделите по критерий I.2?<br>1.2. Има ли значение за отговора по т. 1.1 обстоятелството дали произвежданият опаковъчен материал се използва само за собствените пратки на кандидата, или се предлага и на пазара като самостоятелен продукт?<br>1.3. Изисква ли бележка под линия № 50 заместването да е в рамките на един и същ продукт, или е достатъчно кандидатът да започне да произвежда изделие изцяло от суровини с биологичен произход, което замества в продуктовата му листа изделие, произвеждано дотогава с влагане на суровина с небиологичен произход?<br>Въпрос 2. Ограничението за преработка на горски продукти при персонализиране на закупени изделия<br>Съгласно т. 11.2, подт. 2.3) от Условията за кандидатстване не могат да участват предприятия, кандидатстващи за финансиране на дейности за преработка на горски продукти, като в бележката към същата подточка е уточнено, че производството на изделия от корк, слама и материали за плетене, както и кодове C16.11 „Разкрояване и рендосване на дървен материал" и C16.12 „Довършителна обработка и импрегниране на дървен материал" от КИД-2025, са недопустими за подкрепа. В критериите за оценка на допустимостта е посочено, че „водещ ще е | биологичен произход, следва същата да обхваща не само опаковката, но и самия продукт.<br>1.3. Съгласно бележка под линия № 50 в Условията за кандидатстване: „Кръговият модел ще се счита за изпълнен само в случаите, когато в резултат от прилагането му е налице заместване на една или повече суровини с небиологичен произход, влагани в продукта, произвеждан от кандидата, със суровина/ини с биологичен произход. **Посоченото се отнася и за случаите**, **когато продуктът** ще бъде произвеждан изцяло от суровини с биологичен произход." В тази връзка моделът е приложим, когато изделието, което ще се произвежда изцяло от суровини с биологичен произход, принадлежи към същата продуктова категория и е предназначено да изпълнява същата или сходна функция и притежава сходно пазарно предназначение.<br>2. Информацията в запитването не е достатъчна за еднозначен отговор. Сектор G „Търговия" е допустим за подкрепа по процедурата като по отношение на ограничението по подт. 2.3), т. 11.2. от Условията за предприятия, кандидатстващи за финансиране на дейности за преработка на горски продукти, следва да се има предвид уточнението в бележка под линия № 37. Съгласно последното, за да се прецени дали е спазено изискването, водещ ще е финалният продукт, който ще се изработва в резултат на подкрепените проекти, а не междинните операции, които производственият процес може да включва. Окончателно решение може да бъде взето само от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация за кандидата и за проектното предложение.<br>3.1. Примерни документални доказателства за отчитане на постигнатите резултати са представени в Приложение 8 – Описание на приложимите индикатори за краен продукт и за резултат, приложими за процедурата. Изпълнението на очакваните резултати от дейността ще бъде проследявано на етап изпълнение. Същото се отнася и до доказването на вида на опасните вещества, които напълно отпадат.<br>В Приложение 8 към Условията са посочени напр. **баланс на материалните потоци**; **сертификат/и за произход на суровини** (биобазирани, рециклирани и др.); **спецификации на продуктите/услугите**; сертификати за компостируемост/ биоразградимост; тестове за съответствие с изискванията |

| № | Дата на получаване | Въпрос | Разяснения от Управляващия орган (УО) |
|---|---|---|---|
| | | финалният продукт, който ще се изработва в резултат на подкрепените проекти, а не междинните операции".<br>2.1. Когато кандидат с основна икономическа дейност от сектор G „Търговия" придобива оборудване, с което нанася гравюра или персонализация върху ЗАКУПЕНИ готови изделия от дървен материал, които предлага в собствения си търговски обект, и с което не извършва разкрояване, рендосване, довършителна обработка или импрегниране на дървен материал, следва ли тази дейност да се счита за „преработка на горски продукти" по смисъла на т. 11.2, подт. 2.3)?<br>2.2. Ако отговорът по т. 2.1 е отрицателен, запазва ли се същият извод, когато гравирането е съпроводено с рязане на закупената заготовка до по-малък размер, без друга обработка на дървения материал?<br>2.3. Отнася ли се ограничението за „изделия от корк" само до производството на такива изделия от първичен корк, или обхваща и персонализирането на закупени готови изделия от корк?<br>Въпрос 3. Доказване при пълното отпадане на опасното вещество<br>В разяснението по Въпрос № 117, т. 1 е посочено, че кръговият модел „заместване или намаляване на употребата на опасни вещества (вкл. суровини, съдържащи опасни вещества) чрез използването на алтернативни суровини" може да се счита за изпълнен и „в случаите, когато е налице пълното отпадане на опасните вещества", като бенефициентът следва да може да докаже това „чрез проследими данни".<br>3.1. Кои данни се приемат за „проследими" при доказване на пълното отпадане — достатъчни ли са счетоводни и складови документи, удостоверяващи закупуване и влагане на веществото преди проекта и липса на такова закупуване и влагане след въвеждането на придобития по проекта актив?<br>3.2. Когато опасното вещество отпада напълно, а придобитият по проекта актив въвежда нов материал, който не е класифициран като опасен, но е на фосилна основа и съдържа пластмаса, има ли значение за изпълнението на модела обстоятелството, че този нов материал не отговаря на определението за „алтернативни суровини" по Приложение 10? | за опаковки; инструкции за ремонт и поддръжка на продукти; програми за обратно приемане на продукти; вътрешнофирмена документация като напр. **справки за генерирани отпадъци, справки по видове ресурси**, **справки за използвани суровини,** приложими извлечения от счетоводна документация, извършени **измервания от акредитирани лаборатории и др. приложими документи по преценка на бенефициента и в зависимост от спецификата на проекта**, които доказват въвеждането на съответния/те кръгов/и модел/и в предприятието. В тази връзка „счетоводни и складови документи, удостоверяващи закупуване и влагане на веществото преди проекта и липса на такова закупуване" биха могли да бъдат само един от видове документи, доказващи отпадането на съответното опасно вещество като отговорност на кандидата е да прецени какви са най-подходящите, съотносими и релевантни доказателства за удостоверяване на кръговия модел съобразно спецификата на конкретния очакван резултат. Допълнително, моля запознайте се с разяснението на Въпрос № 201, т. 4.2 и 4.3.<br>3.2. При посочената в запитването хипотеза кръговият модел „**заместване** или намаляване на употребата **на опасни вещества** (вкл. суровини, съдържащи опасни вещества) **чрез използването на алтернативни суровини**" няма да се счита за изпълнен. |

| № | Дата на получаване | Въпрос | Разяснения от Управляващия орган (УО) |
|---|---|---|---|
| | | Благодарим предварително за отговорите. | |
| 219. | 07.10.2026 г. | Предвиждаме да представим проектно предложение, включващо и разходи за въвеждане на БДС EN ISO 14001, допустими в размер до 15 000 евро. Трябва ли да представим индикативна оферта при кандидатстване? | Моля, запознайте се с разяснението на Въпрос № 196, т. 2. |
| 220. | 07.10.2026 г. | Здравейте,<br>Моля да ни разясните възможно ли е по Програмата да се кандидатства за:<br>- Софтуер за проектиране и дизайн, обслужващ СЪЩЕСТВУВАЩО в предприятието оборудване с цел въвеждане на кръгов модел (Подобряване управлението на отпадъците - намаляване на количеството образувани отпадъци при производството/предоставянето на единица съществуващ продукт/услуга)<br>- Придобиване на нов ДМА, за въвеждане на зелени технологии, но НЕСВЪРЗАН с планирания софтуер.<br>Благодарим предварително! | Следва да имате предвид че разяснения в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на Условията за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството и допустимостта на конкретен кандидат и/или конкретно проектното предложение.<br>Съгласно т. 14.2 от Условията за кандидатстване, по процедурата са допустими разходите за придобиване на машини, съоръжения и оборудване, представляващи дълготрайни материални активи (ДМА), както и на дълготрайни нематериални активи (ДНА), вкл. софтуери. Придобиваните по проекта активи следва задължително да са необходими за въвеждането на зелени технологии за прилагане на един или повече от допустимите кръгови модели, посочени в т. 13.1 „Допустими дейности" от Условията за кандидатстване. В тази връзка и предвид запитването отговорност на кандидата е, в раздел „План за изпълнение/дейности по проекта" от Формуляра за кандидатстване, да опише **как всеки отделен актив**, предвиден за придобиване по проекта, **осигурява въвеждането на един или повече** от допустимите кръгови модели. В тази връзка и предвид запитването, няма изискване за обвързване на предвиден за закупуване софтуер с новопридобивано ДМА, стига да е спазено изискването и двата актива да водят до въвеждане и прилагане на съответен кръгов модел.<br>При условие, че проектът ще се изпълнява при режим „регионална инвестиционна помощ", следва да се има предвид, че всеки от предвидените за придобиване активи следва да представлява първоначална инвестиция в цялостно ново решение. Компоненти/ части/ модули/ надстройки на съществуващо оборудване няма да се считат за допустими. Допълнително, моля запознайте се с разяснението на Въпрос № 115. |
| 221. | 07.10.2026 г. | Уважаеми госпожи и господа,<br>Съгласно Условията за кандидатстване и Критериите за оценка, необходимо ли е микропредприятие да има реализирани средногодишни | Съгласно подт. 4), т. 11.1. от Условията за кандидатстване кандидатите - микропредприятия следва да са реализирали **средногодишни** нетни приходи от продажби за 2023 г., 2024 г. и 2025 финансови години **в размер равен или надвишаващ 200 000 лева**. Средногодишните нетни приходи от продажби на |

| № | Дата на получаване | Въпрос | Разяснения от Управляващия орган (УО) |
|---|---|---|---|
| | | нетни приходи от продажби за 2023 г., 2024 г. и 2025 финансови години в размер на 600 000,00 лв., за да бъде допустим кандидат по критерий № 4 от критериите за оценка на допустимостта на кандидата?<br>Моля за еднозначен отговор. | кандидата за тригодишния период 2023 г., 2024 г. и 2025 г. се изчисляват по следния начин: Отчет за приходите и разходите (ОПР) за 2023 г., 2024 г. и 2025 г. на предприятието-кандидат - сборът от стойностите по ред „Нетни приходи от продажби” (код на реда 15100, колона 1) от приходната част на ОПР за трите години, делено на 3 (три). Данните ще се проверяват служебно от НСИ, чрез системата Мониторстат.<br>В тази връзка и предвид информацията в запитването, в случай че микропредприятието има реализирани средногодишни нетни приходи от продажби за 2023 г., 2024 г. и 2025 финансови години в размер на 600 000 лева, то би следвало да отговаря на изискването, посочено в Условията за кандидатстване и съответния критерий № 4 за оценка на допустимостта на кандидата, посочен в критериите за оценка по процедурата (Приложение 6 към Условията). |